

De zin en onzin van het keuren en onderhouden van sporttechnische inrichting

Op de afdeling onderwijs komen veel vragen binnen over onderhoud van toestellen en andere zaalinrichting. We hebben dit voorgelegd aan de FGHS, de overkoepelende brancheorganisatie van sportleveranciers. De FGHS telde eind 2012 ruim honderdzestig leden, die samen goed zijn voor het merendeel van de jaarlijkse omzet in de sportbranche. Een aparte groep binnen de FGHS zijn de Nederlandse Gymnastiektoestel Fabrikanten (NGF): Bosan, Janssen-Fritsen, Nijha en Schelde Sports. Van deze groep kwamen de antwoorden op de volgende vragen.

Door: Dirk Vinken

K Kan ik het onderhoud als gebruiker zelf uitvoeren?

Nee. Normaliter heeft men niet voldoende kennis om te kunnen beoordelen of materialen veilig zijn. Niet alle tekortkomingen zijn eenvoudig te constateren. Het vervangen van en het beoordelen van gewenste aanpassingen, die nu door de leverancier worden uitgevoerd of aangeboden kan men niet zelf uitvoeren. Voor een deugdelijke inspectie van plafondtoestellen dient vaak een steiger te worden opgebouwd.

Ben ik wettelijk verplicht om mijn sportaccommodatie te laten keuren?

Er is geen specifieke wettelijke verplichting op het gebied van het inspecteren van sportinventaris als het gaat om de frequentie. Er ligt wel een wettelijk kader in de ARBO richtlijnen. Daarin staat (vrij vertaald) dat een werkplek veilig moet zijn en dat ter bescherming van werknemers/gebruikers voorzieningen regelmatig gecontroleerd moeten worden. Geconstateerde gebreken die veiligheid of gezondheid kunnen beïnvloeden moeten zoveel mogelijk hersteld worden. Dit is terug te vinden in Arbobesluit 7.4. De toestellen dienen eveneens in de Risico Inventarisatie en Evaluatie meegenomen te worden. Als preventieve maatregel om ongelukken met deze toestellen te voorkomen wordt een jaarlijkse keuring genoemd.

Ben ik verplicht om mijn sportaccommodatie te onderhouden?

Ja, de eigenaar van een sportaccommodatie heeft een zorgplicht. Materialen slijten en kunnen kapot gaan. Een accommodatie die niet onderhouden wordt blijft niet veilig. Of de inspecties in eigen beheer uitgevoerd worden of door derden, is aan de eigenaar. Belangrijk is dat de inspecteur ter zake kundig is. Ook de frequentie van inspecties

is aan de eigenaar. De branche adviseert dat sportaccommodaties minimaal jaarlijks geïnspecteerd worden. Mocht er een ongeval plaatsvinden en er blijkt sprake van nalatigheid in handelen, dan kan de eigenaar van de accommodatie aansprakelijk gesteld worden.

Vervalt de garantie van de leveranciers als ik geen onderhoud laat uitvoeren?

Ja. De garantievoorwaarden van de voornaamste leveranciers die allemaal zijn aangesloten bij de NGF luiden als volgt: 'X jaar aflopend mits er onderhoud wordt gepleegd'. Vergelijk het met de garantie op een auto, onderhoud is een voorwaarde die altijd gesteld wordt om aanspraak te kunnen maken op garantie.

FOTO'S HANS DIJKHOFF

Hergebruik materiaal en Een tweede leven

Heeft de leverancier een productaansprakelijkheidsverzekering? En welke invloed heeft onderhoud hierop.

Is een bedrijf aangesloten bij de NGF dan heeft deze leverancier een productaansprakelijkheidsverzekering. Dit kun je natuurlijk altijd navragen. Indien er geen of te weinig of niet deugdelijk onderhoud wordt uitgevoerd zal de leverancier of haar verzekeringsmaatschappij de productaansprakelijkheid naast zich neerleggen. Van een eigenaar van een sportaccommodatie mag worden verwacht dat er onderhoud wordt gepleegd.

Moet ik mijn accommodatie laten onderhouden door hetzelfde bedrijf dat de materialen heeft geleverd?

Nee, dat hoeft niet. Het kan wel eventuele reparaties makkelijker en voordeliger maken omdat die leverancier vaak de reserveonderdelen als service op voorraad heeft. Meestal hebben ook de monteurs van de leverancier die de materialen geleverd heeft de meeste kennis van de geleverde materialen.

Waarom is er geen verplichte keuring voor mijn gymnastiektoestellen en wel voor mijn buitenspeeltoestellen?

In het kader van het attractiebesluit Speeltoestellen is, bij een tussen-evaluatie, ook gekeken naar de wenselijkheid om deze regelgeving op de indoorsportaccommodaties van toepassing te laten zijn. Daarbij is toen geconstateerd dat de systematiek van inspecteren en onderhouden door de branche zodanig wordt vormgegeven dat er geen reden was om daar specifieke regelgeving voor op te stellen. De leveranciers hanteren bij de inspecties de norm NEN-EN 913 als uitgangspunt. Op basis van de daarin beschreven risicocategorieën wordt de sportinventaris geïnspecteerd.

Slager keurt zijn eigen vlees?

De opdrachtgever heeft meerdere mogelijkheden om andere partijen in te schakelen om de objectiviteit te vergroten. Ervaring leert echter dat dit niet leidt tot een betere borging van de veiligheid, wel tot een grote toename van de kosten. Daarom kiezen veel opdrachtgevers voor het laten keuren door de leverancier. Het is namelijk ook in het belang van de leverancier dat de accommodatie in goede staat is en veilig blijft (garantie en aansprakelijkheid). Indien men het idee heeft dat de leverancier juist te veel materialen afkeurt kan men altijd besluiten om door een andere leverancier het onderhoud te laten uit-

voeren. In de praktijk gebeurt dit vrijwel niet omdat het onderhoudsrapport gedetailleerd en specifiek is per toestel en altijd met de beheerder ter plekke besproken wordt/kan worden.

Welke kosten kan ik redelijkerwijs verwachten als ik mijn sportaccommodatie laat onderhouden?

Dit is afhankelijk van:

- Soort accommodatie: speellokaal, gymzaal, sporthal, turnhal, topsporthal.
- Intensiteit van het gebruik: in accommodaties die veel gebruikt worden zal meer slijtage plaatsvinden en is het dan ook aan te raden om twee keer per jaar onderhoud te plegen.
- Ouderdom van de accommodatie: aan oudere materialen zullen vaker gebreken worden vastgesteld die gerepareerd dienen te worden.

De intensiteit waar mee de accommodatie wordt gebruikt. Is die hoog dan doe je er verstandig aan om het onderhoud frequenter uit te voeren. Bij oudere accommodaties moet je er rekening mee houden dat je te maken krijgt met vervangingen die je zult moeten plegen.

Hoe kan ik er voor zorgen dat mijn sportaccommodatie ook op de lange termijn in goede staat blijft zonder dat ik hieraan te veel kosten heb.

- Sluit een onderhoudscontract af dat past bij de accommodatie en de intensiteit van het gebruik.
- Vraag je leverancier na elk onderhoud een gedetailleerd rapport van de status van de sporttechnische inrichting. Bespreek dit na elk onderhoud met je leverancier en maak een planning/inschatting van de kosten waar je de komende jaren tegenaan kunt lopen.
- Maak een afweging van wat je de komende jaren wilt doen en wat niet.

Is alleen een inspectie niet veel goedkoper?

Nee, bij een onderhoudsbeurt wordt de inspectie gekoppeld aan het direct verhelpen van kleine mankementen. Zo worden kleine mankementen geen grote mankementen. Hiermee worden bij voorbeeld beschadigingen aan de sportvloer door kapotte vloerrubbers zoveel mogelijk voorkomen. Bij een inspectie wordt slechts een rapport opgemaakt van de status van de toestellen. De herstellingen worden niet direct uitgevoerd en zullen samen met de kosten van de inspectie vrijwel altijd hoger uitvallen dan een gecombineerde inspectie en onderhoudsbeurt.

Dirk Vinken is directeur van de brancheorganisatie van sportleveranciers ◀

Contact:

vinken@fghs.nl